

Doç.Dr. MUHAMMET ABAY

Kişisel Bilgiler

İş Telefonu: [+90 216 777 4704](tel:+902167774704)

Fax Telefonu: [+90 216 777 4701](tel:+902167774701)

E-posta: abay@marmara.edu.tr

Web: <https://avesis.marmara.edu.tr/abay>

Posta Adresi: Altunizade Mahallesi Mahir İz Caddesi Numara 2 34662 Üsküdar İstanbul

Biyografi

1968 yılında Sakarya Hendek'te doğdu. 1985 yılında Adapazarı İmam-Hatip Lisesi'ni, 1989 yılında Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'ni bitirdi. 1992 yılında Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Temel İslam Bilimleri (Tefsir) anabilim dalında yüksek lisansını tamamladı. 1996 yılında Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'ne araştırma görevlisi olarak atandı. 1998 yılında kadrosu Uludağ Üniversitesi İlahiyat Meslek Yüksekokulu'na nakledildi. Kısa süre sonra 1998 yılı sonunda Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'ne öğretim görevlisi olarak atandı. 2003 yılında Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tefsir Bilim Dalında doktorasını tamamladı. 2012 yılında yardımcı doçent olarak atandı. 2017 yılında doçent oldu. 2012-2013 yılları arasında Temel İslam Bilimleri bölüm başkan yardımcılığı yaptı. 2012 yılından beri de dekan yardımcılığı görevini sürdürmektedir.

Eğitim Bilgileri

Doktora, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Temel İslam Bilimleri Anabilim Dalı, Türkiye 2000 - 2003

Yüksek Lisans, Bursa Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türkiye 1989 - 1992

Lisans, Marmara Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Türkiye 1985 - 1989

Yabancı Diller

Arapça, C2 Yeterlilik

İngilizce, B2 Orta Üstü

Yaptığı Tezler

Doktora, Hahezade'nin "Minhacü'l-Beyan" Adlı Kur'an Sözlüğünün Tahkiki (Dad Harfine Kadar), Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Temel İslam Bilimleri Anabilim Dalı, 2003

Yüksek Lisans, Osmanlı Dönemi Müfessirleri, Bursa Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1992

Araştırma Alanları

İlahiyat, Tefsir

Akademik Unvanlar / Görevler

Doç.Dr., Marmara Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri Bölümü, 2017 - Devam Ediyor
Yrd.Doç.Dr., Marmara Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri Bölümü, 2012 - 2017
Öğretim Görevlisi Dr., Marmara Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri Bölümü, 2003 - 2012
Öğretim Görevlisi, Marmara Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri Bölümü, 1998 - 2003
Araştırma Görevlisi, Uludağ Üniversitesi, İlahiyat Meslek Yüksekokulu, 1998 - 1998
Araştırma Görevlisi, Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Temel İslam Bilimleri (Dr), 1996 - 1998

Mesleki Deneyim

Dekan Yardımcısı, Marmara Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, 2012 - Devam Ediyor
Bölüm Başkan Yardımcısı, Marmara Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri Bölümü, 2012 - 2013

Yönetilen Tezler

Abay M., Senâullah Pânîpatî ve et-Tefsîru'l-Mazharî İsimli Tefsirindeki Metodu, Doktora, B.SARBAGYSHOV(Öğrenci), 2019
ABAY M., Şeyh Muhsin-i Fânî'nin Nûru'l-Beyân adlı Kur'ân tercümesi, Yüksek Lisans, S.Akçıl(Öğrenci), 2019
ABAY M., Kur'ân'da sûre bütünlüğü ve simetrik anlatım yaklaşımının değerlendirilmesi, Yüksek Lisans, A.Ara(Öğrenci), 2019
Abay M., Dürzilikte Kur'ân tasavvuru ve tefsir yöntemi, Yüksek Lisans, M.BEŞİR(Öğrenci), 2019
ABAY M., Senâullah Pânîpatî ve et-efsîru'l-mazharî isimli tefsirindeki metodu, Doktora, B.Sarbagyshov(Öğrenci), 2019
Abay M., Kur'an-ı Kerim'de hüküm kavramı, Yüksek Lisans, V.YETKİN(Öğrenci), 2016
ABAY M., Kur'an-I Kerim'de hüküm kavramı, Yüksek Lisans, V.Yetkin(Öğrenci), 2016
ABAY M., Molla Civen ve et-Tefsiratü'l-Ahmediyye Adlı Ahkam Ayetleri Tefsiri, Yüksek Lisans, M.Chomaev(Öğrenci), 2014
Abay M., Elmalılı ve Muhammed Esed'in tefsirlerinde mu'cize ile ilgili ayetlerin mukayesesi, Yüksek Lisans, B.ARSLANOĞLU(Öğrenci), 2014
Abay M., Molla Civen ve Et-Tefsîrâtü'l-Ahmediyye adlı ahkâm âyetleri tefsîri, Yüksek Lisans, M.CHOMAEV(Öğrenci), 2014

Diğer Dergilerde Yayınlanan Makaleler

- I. **Teknoloji Hattın Neresinde? Dijital Tipografi ve Nesih Hattı**
ABAY M.
Derin Tarih, cilt.0, ss.125-129, 2018 (Hakemsiz Dergi)
- II. **Mushaf İmlasında Ali el-Karî Tarzı Meselesi**
ABAY M.
Usul İslam Araştırmaları, cilt.0, ss.7-44, 2015 (Diğer Kurumların Hakemli Dergileri)
- III. **Kur'an ve Tefsire Dair Başvuru Kaynakları**
ABAY M.
Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi, cilt.10, ss.1-47, 2012 (Diğer Kurumların Hakemli Dergileri)
- IV. **Türkçedeki Kur'an Meallerinin Tarihi ve Kronolojik Bibliyografyası**
ABAY M.
Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi, cilt.10, ss.1-49, 2012 (Diğer Kurumların Hakemli Dergileri)
- V. **Osmanlı Dönemi Dirayet Tefsirleri**
ABAY M.
Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi, cilt.9, ss.1-71, 2011 (Diğer Kurumların Hakemli Dergileri)
- VI. **Tefsir Tarihi İçin Bir Veritabanı Modeli**
ABAY M.
JOURNAL OF SAKARYA UNIVERSITY FACULTY OF THEOLOGY, cilt.0, ss.33-54, 2007 (Diğer Kurumların Hakemli Dergileri)

VII. Osmanlı Döneminde Yazılan Tefsirle İlgili Eserler Bibliyografyası

ABAY M.

Divan İlmi Araştırmalar, cilt.4, ss.249-303, 1999 (Diğer Kurumların Hakemli Dergileri)

Kitap & Kitap Bölümleri

- I. **Osmanlı Döneminde Mushaf İmlası Tartışmaları**
ABAY M.
M.Ü. İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, İstanbul, 2015
- II. **Kur'an Kıssaları**
ABAY M.
Ensar Neşriyat, İstanbul, 2007
- III. **Kırâat Bibliyografyası**
ABAY M., SÜLÜN M.
Kur'an ve Tefsir Araştırmaları IV, , Editör, Ensar Neşriyat, İstanbul, ss.477-540, 2002

Hakemli Kongre / Sempozyum Bildiri Kitaplarında Yer Alan Yayınlar

- I. **İbnü'l-Cezerî Mushafı**
ABAY M.
Uluslararası İbnü'l-Cezerî Sempozyumu, Bursa, Türkiye, 1 - 04 Kasım 2018
- II. **Mushaf Yazımında Hat ile Font Mukayesesi**
ABAY M.
Uluslararası II. Kiraat Sempozyumu, İstanbul, Türkiye, 3 - 05 Kasım 2017, cilt.0, ss.1-11
- III. **Haherzade'nin Minhacü'l-Beyan'ı Çerçevesinde Osmanlı'da Kur'an Sözlükçülüğü**
ABAY M.
Sahn-ı Seman'dan Darulfünun'a Osmanlı'da İlim ve Fikir Dünyası: 18. Yüzyıl, İstanbul, Türkiye, 22 - 23 Aralık 2017, cilt.0, ss.47-49
- IV. **Osmanlı'dan Günümüze Türkiye'de Mushaf Basımı**
ABAY M.
Osmanlı'dan Günümüze Kur'an ve Hüsn-i Hat Sempozyumu, Amasya, Türkiye, 1 - 02 Kasım 2013, cilt.0, ss.91-132
- V. **Ömer Nasuhi Bilmen'in Tabakatu'l-Müfessirin Yazıcılığına Katkıları**
ABAY M.
Müftü ve Müderris Ömer Nasuhi Bilmen, İstanbul, Türkiye, 7 - 09 Kasım 2014, cilt.0, ss.143-162
- VI. **YÖK Lisansüstü Öğretim Yönetmeliklerinin Tefsir Tezlerine Etkileri**
ABAY M.
Kur'an Araştırmalarında Akademik Tezler: Batı ve İslam Dünyası Mukayesesi, İstanbul, Türkiye, 24 - 26 Kasım 2017, cilt.0, ss.36
- VII. **Kemahi'in Tefsir İlmine Katkıları**
ABAY M.
Uluslararası Erzincan Sempozyumu, Erzincan, Türkiye, 28 Eylül - 01 Ekim 2016, cilt.0, ss.781-793
- VIII. **Medreseler ile İlahiyat Fakültelerindeki Tefsir Eğitiminin Mukayesesi**
ABAY M.
Osmanlı'da Tefsir Dersi Gelenekleri, İstanbul, Türkiye, 7 - 09 Ekim 2016
- IX. **Kur'an ve Tefsir Araştırmalarında Kullanılan Elektronik Kaynaklarla İlgili Problemler**
ABAY M.
Akademik Tefsir Çalışmaları Sempozyumu: XIII. Tefsir Akademisyenleri Koordinasyon Toplantısı, Ankara, Türkiye, 27 - 29 Mayıs 2016
- X. **Tefsir Tarihi Yazımı ve Bilişim Teknolojileri**

ABAY M.

Tefsir Tarihi Yazımı (Dünü, Bugünü, Yarını) Sempozyumu, Kayseri, Türkiye, 23 - 24 Ekim 2014, cilt.0, ss.357-378

- XI. **Ömer Efendi nin Furûk İlmine Katkıları ve Övgü Maksadıyla Kullanılan Kelimeler (Hamd, Şükr, Sena, Medh) Hakkındaki Değerlendirmeleri**

ABAY M.

Erzurum İspirli Kadızade Mehmed Arif Efendi ve Ömer Efendi Sempozyumu, Erzurum, Türkiye, 2 - 04 Mayıs 2014, cilt.0, ss.615-629

- XII. **İzmirli ile Şeyh Saffet Arasındaki Resmu'l-Mushaf Tartışmaları**

ABAY M.

Geçmişten Günümüze Mushaf-ı Şerif, İstanbul, Türkiye, 20 - 22 Aralık 2013

- XIII. **Osmanlı Döneminde Resmu l-Mushaf Tartışmaları**

ABAY M.

el-Mushafu's-Şerif Abra't-Tarih, Amman, Ürdün, 06 Kasım 2012

- XIV. **Osmanlı Döneminde Tefsir Haşiyeleri**

ABAY M.

Başlangıçtan Günümüze Türklerin Kur'an Tefsirine Hizmetleri, İstanbul, Türkiye, 21 - 22 Ekim 2011, cilt.0, ss.167-194

- XV. **Türkçedeki Telif - Tercüme Meallerin Tanıtılması - Tebliğ Müzakeresi**

ABAY M.

Kur'an'ın Anlaşılmasına Doğru: Tefsir ve Toplum, İstanbul, Türkiye, 3 - 04 Aralık 2010, cilt.0, ss.203-209

- XVI. **Kur'an Öncesi Arap Toplumunun Örf ve Adetlerini Bilmenin Kur'ân'ı Anlamadaki Rolü - Kurbân Örneği - Tebliğ Müzakeresi**

ABAY M.

Kur'an'ın Anlaşılmasına Katkısı Açısından Kur'an Öncesi Mekke Toplumu: 8. Tefsir Akademisyenleri Buluşması, İstanbul, Türkiye, 1 - 03 Temmuz 2011, cilt.0, ss.79-90

- XVII. **İlahiyat Fakültesi Lisans Düzeyi Kur'an Okuma ve Tecvid Dersi Müfredatı**

ABAY M.

Kur'xxan ve Kıraat Eğitimi Müfredat Çalıştayı, İstanbul, Türkiye, 15 - 16 Haziran 2011

- XVIII. **2000-2011 Arası Meal Çalışmaları**

ABAY M.

Kur'ân-ı Kerîm'in Nüzûlünün 1400. Yılı Münasebetiyle Türk Dili'nde Kur'an Edebiyatı, İstanbul, Türkiye, 27 - 28 Mayıs 2011

- XIX. **İbn Hazm'ın Kur'an'a Bakışı ve Tefsir Metodu - Tebliğ Müzakeresi**

ABAY M.

Uluslararası Katılımlı İbn Hazm Sempozyumu, Bursa, Türkiye, 26 - 28 Ekim 2007, cilt.0, ss.823-827

- XX. **Osmanlı Dönemi Kur'an Sözlükleri**

ABAY M.

Osmanlı Toplumunda Kur'an Kültürü ve Tefsir Çalışmaları: 13-18. Yüzyıllar, İstanbul, Türkiye, 2 - 06 Ağustos 2010

- XXI. **Yeni Bir Tabakatü'l-Müfessirîn Denemesi**

ABAY M.

Tarihten Günümüze Kur'an İlimleri ve Tefsir Tarihi, İstanbul, Türkiye, 4 - 06 Temmuz 2008, cilt.0, ss.275-288

- XXII. **Tefsir Derslerinde Bilgisayar İmkanlarından Yararlanma**

ABAY M.

İlahiyat Fakülteleri Tefsir Anabilim Dalı V. Koordinasyon Toplantısı, İstanbul, Türkiye, 7 - 09 Haziran 2008

- XXIII. **Tefsir Dersi Müfredatı ve Ders Materyalleri - Tebliğ Müzakeresi**

ABAY M.

İmam Hatip Liselerinde Eğitim ve Öğretim, İstanbul, Türkiye, 07 Aralık 2003, cilt.0, ss.166-171